

Hvad vi her i norden kan lære av tilstanden i Tyskland.

Tanker og reiseinntrykk fra en 4 ukers ferie i Berlin.
av B. Dybwad Brockmann



„Så solen nogensinde et så sværgende folk“.

(Carlyle om franskemennene i 1790 dengang de — liksom tyskerne nu — følt trang til å sværge på at de er et «nasjonals» folk.)

Hvorlengt vil det nu være før de ene tysker tapper blodet av den annen fordi de sværger på at de er «nasjonale»? — I Frankrike sører man på at man var et broderfolk innat man kappet et annet hoder av hverandre. — Ikke fremmede nasjoner kappet hoder av frankemennene. De gjorde det selv fordi de lot sig drive av ubevisste selvvirksomme drifter. — Hvordan vil det gå i Tyskland?

(Ovenst. billede er lånt fra «Der Tagesspiegel»)

Jeg har den største sympati for Tyskland. Men min forstand står stille overfor det som skjer i Berlin. — Jeg skriver ikke for å skadene nogen. Tverntor slår mitt hjerte for det tyske folk som jeg elsker og skylder så meget. — Jeg skriver for at vi norske kan lære av det som skjer. Mine ord har ingen betydning eller verdi for Tyskland idag allikevel, for der er ennu ingen jordbun for nogen dypere tilhørerkjennelse.

Vi skal ikke blande oss op i andre nasjoners andre forhold og utvikling. Det er en dumhet å sitte i Norge og kritisere Moskva, Berlin og Rom. Men det er minst like så dumt å la sig imponere og bluffe av de fremmedes sociale krunspring. — Hvad vi trenger er å orientere oss norsk i Norge og gi verden det gode eksempel. Døm ikke andre nasjoner, men pass dig selv og de forhold hvor du lever. I denne ånd bedes min artikkellekke opfattet.

B. D. B.

I. Innledning.

Hvad har ikke det tyske folk mistet lide for sine forbæreres skyld? Tenk på verdenskrigen og de uhyre ofre til den ukjente gud, til det diktator og brave folk

i troen på den demon, som det systematisk er blitt oppkalt til å dømme. — Tenk på Versailles-traktaten og «tertiusgrevens» Mowat. Om 225 000 tyskere har frivillig berget sig selv livet, etter at djævelens håndlangere i Versailles og Berlin har fått lov å tumle villt mod det tyske folk.

Hvem er Djævelen, spør du kansje? — Men Djævelen er den samme som altid for i historien, alle sanseveseners forfører. Belzubub betyr jo bare «alle surrende fluers behersker». — Og hvad vet Tyskland av idag om sansesløftet? Tilsynelatende ingen ting, for de som vet noget får ikke lov å komme til orde. — En stor stab av socialdemokrater, især offentlige funksjonærer, har under navn av nasjonal-socialister den ytre makt i sine hender — og er det noget som socialdemokrater ikke tåler og selvfølgelig ikke kan tåle, så er det anderledes tenkende.

Det er derfor at norske arbeiderledere raser mot nazismen, fordi de her som sitt eget billede 30 år frem. Og ingen ungdom synes om å se sig selv gammel, skallet og rynket.

Kanskje består tyskerne viden om sjeldiv og sanseliv ikke så meget i «nasjonals» videns- og innslukt som i jodisk visdom. Og da er det bedre, mener tyskerne å leve i mørket, fremfor å ta imot lyset, hvis det kommer fra jødene.

Tenk f. eks. på Freud som «stifteligvis» er jøde — der er vel ingen som tyskerne må burde høre

Jødene i behersker verden uten våbenmakt. — Jødene behersker også Hitler og hans svennen, fordi jødene kjenner det ubevisste og regner med menneskene som ubevisste driftsvesener. — Tyskerne er dobbelt saa tallrike som jødene — 65 millioner mot 30 millioner jøder i hele verden, men tyskerne vil absolutt beseire verden med vold og kanoner; isteden for med kunnskap om massepsykologi og bevissthetssliv. Derfor kan ingen for tiden hjelpe Tyskland.

«Gegen die Dumheit kämpfen selbst die Götter vergebens». — Tyskerne leker sig ennu med sine egne følelser, og massessuggestionsbonytter harer som et middel til å sikre dørenes maktens. — Enhver vet fra verdenhistorien hvor dette ender. Det ender i oplosning og kaos. — Jo mere der svorges nasjonalisme — des mer vokser hatet mellom dem selv innbyrdes:

Tenk på frankemennene som i 1790 også fikk dem idé å sværge på at de var franske. Da de hadde svoret en stand, kappet de 70 000 hoder av hverandre. Var det kanskje av begeistring? fordi de alle var frankemenn?

Jeg anbefalte tyskerne å lese Carlyles bok om «Den franske revolusjon», fordi den var så mangementale trokk i Berlin som minnet om situasjonen i Paris umiddelbart først revolutionen.

Når galskapen, som alle vet sitter i hodet, så er det klart at meget galskap-forsviner når der knipper riktig mange hoder.

mangler, fordi at skjeppen er satt over lysstaken.

Det er åndelig meget mørkt i Tyskland netop nu. Og seir over jødene får de ikke for de har hert å seire over sig selv.

*

Det som ikke passer for den nasjonale statssocialisme og funksjonalisme, brennes, forties eller fortregnes.

Satan har noie kjennskap til at folkets tro og tanker er folkets skjebne. Derfor har han sikret sig et såkalt *propaganda-departement* for å påse at alle villfarelser førelig stabiliseres ved hjelp av propaganda. — Personlig tror jeg ikke at innsikt og viden om livets vinnerlighet i lengden kan erstattes av propaganda. Men tiden får vise hvad det syrer til.

Den nye «nasjonale socialismen» har altså satt jødene op som «syn og bukky» for å få en liten avvekking fra den gamle here om kapitalisten. — Dels har erfaring vist at det var håbløst å utrydde kapitalistene, og dels trenger man nu å samle sig om en fiendstyrke ikke ser steikere ut, enn at et samlet Tyskland skulle kunne beseire ham. Den «nasjonale samlings» trengete en ny fiende til avlossing av den gamle kapitalist-klassen. — Denne nye fiende kan da nu å ha summet i jøden.

Det socialdemokratiske klassenatt også kalt «storkonsernet» er flyttet over fra «storkapitalisten» til jøden. — Hatets and er den samme som før. Hatet skal nok føre frem — tenker man — det er bare gjenstanden for hatet, eller selve «skyteskivens» som stiller opp for den fattiges folker- og hevnbehov, som veksles om.

Satan er en sann mestre i å blande leketøy i et land med skivene, når han leker sig med folkemassenes sympatier og antipatier. — Uten sterke følelser og varmt blod er det ikke lett å få fluene til å surre, for det er jo fluenes egne følelser som skal utgiøre drivkraften i «det evige globale helvede».

Det tyske socialdemokrati led sitt egentlige og avgjørende nederlag i 1914; da det mørstierte frem i centrum og brente alle sine rodelaner foran Bismarcks minnesmerke. Den gang kapitulerete i virkeligheten hele den klassekamp som i skinn og navn forklyttet fred og broderskap, men som i ånd og sannhet var hat og vold. «Dette folk» varer ikke mer! — men men dem hjerter er langt langt borte fra mig, sa fredsvirten i sin tid.

I skyttergravene blev kapitalisten og arbeideren til likekeseller og offer for det samme ondel. Nu måtte der finnes en ny *felles fiende*, for at «socialismen» kunde bli «nasjonal». — Og så fant man frem til en gammel utvei, å utpeke jødene som det egentlige opphav til alt ondt:

Den egentlige fiende er ikke i menneskene, ikke utenfor. Men man rammer aldri denne fiende med å sokke ham *utenfor oss selv*.

«Kapitalismen» er nemlig ikke det samme som kapitalister og jøder. Det ene er et fantasiprodukt, fordi all pengekapital og alle bolksførte tallverdier er skapt av den skapende fantasi, som ingen socialdemokrater regner med. Men alle

og av det samme stoff som i et internes selv.

Kapitalismen er utelukkende et psykisk sansbedrag, som vil redare og bestå så lenge én til en naskemassene larer seg til — respesieres op til selvkontroll. Men det kan ingen påstå at tyskerne larer seg op til idag.

Tyskerne er som allerede nevnt ikke psykologer, og vil sent lære til bli det. Heller ikke Freud kan lære dem til det, for han er ikke!

Heller ikke Carlyle, for han er skott og ikke tysker. — Altso skal og må Tysklands fiende altid være utenfor dem selv, aldri innenfor. — Hvis ikke kineserne, franskemennene, engelsmennene eller amerikanerne er Tysklands fiender, så må det være kapitalisten. Og hvis det ikke lenger er kapitalistene, så må det være jødene. For å tenke sig den mulighet at hver den kanskje var av åndelig karakter, og at fienden skulde si til kirken og staten, i skolen og selve lærersinnetingen og barntrøddragelsen, en sådan tanke er ingen plass for i en eitalemokratiets dogmekdere, og følgelig ville ikke i den nasjonalsocialistiske dogmatikk.

Både Heinrich Heine og Fried Nietzsche synes å ha levet sengjeves, både Schopenhauer og Kant både Goethe og Hegel, både Lessing, Schiller og alle de andre.

Adolf Hitler og dr. Goebbels har satt seg på tempeltinden og prisine brune og sorte engler befales — og det troende og lidende folk bærer dem på hendene.

Den åndskvalitet som styres Tyskland av idag svarer til vår venn «Olsen-samtids» her hjemme. —

Det offisielle tyske intelligentsia ligger omtrent som hos os her hjemme — nogen streker høre enn J. L. Mowinkel og «Bergens Tidende», altså omtrent svarende til «Mot Dag», «Kirke og Kultur», «Samtiden», «Aftenposten» og «Tidens Tegn».

T. L. H. Nivå fra Hør

114618

Hvad vi har i morden

(Forts. fra 1. side.)

Træmæl til dr. Kjellau, Fedrelandslaget og Worm Müller saa har du nettop dr. Goebbels og Hitlers åndsnivå. — Eller forsøk å tenke dig avdøde sakfører Karl Johansen, Oslo by's nylig avdøde intellektualseideal, overført til Tyskland, så har du sikurat hvad jeg mener med «Olsen-samtiden». — Demokrati er nu engang ikke teokrati og det vilde jo være en fornærmlse i Oslo idag å tvile på byens intelligens og nettop slik er det også nettop nu i Berlin. De enfoldige har organisert sig og «beslutter» åndsliv og visdom omrent som man på margarinefabrikene lager hvalfett om til mejerismer. — Den almindelig tillerte statsreligion og statskultus gjelder i Berlin som i Oslo, idet man samtidig skynder sig å tilføie at religion er en «privatsak» — og at religionen selvfullig egentlig ingen større rolle spiller. — I Berlin som i Oslo har 99 pct. av folket *ingen idé om at* det er denne folkets statsreligion og budgettreligion som er selve kilden til hele folkets nød. Det er like umulig å forklare en tysk nasjonalsocialist at han er religiøs i sitt forhold til stat og pengar som å få Folkets hus i Oslo til å innse at dets dogmelære er religion. På begge steder sverger man på at religion og politikk er to motsatte ting. — Dumheten er både i Oslo og Berlin for stor til at det nyttet å forklare dette at troen er vår skjebne — og at folkets tro en samfundets skjebne — og følgelig slett ingen «privatsak». — Socialdemokraten vet ikke engang selv at han har en tro, en statstrofisk, og at nettop denne statstroen hans egen ruin.

Satan utleverer ikke gjerne sig selv. —

Den tyske folkereligion er igjen vendt tilbake til herrem om blodet. «Blut u. Boden» roper den «nye» (fortusenganne) religion. — Og folket tror at sjelen sitter i blodet. Jfr. 3. mos. 17-11) uten engang å vite at nettop denne blodfilosofi er typisk gammel jødisk religion. — Ut fra denne gamle primitive jødiske idé at sjelen sitter i blodet bygger nu Tyskland op en såkalt «nasjonal videnskap» — d. v. s. en videnskap som for sieblikket skal utløse en nasjonal stemning — en

nasjonalfestivitet — en nasjonal desperasjon.

Som om ikke alt menneskeblod i hele verden hadde den karakteristiske egenskap felles å surre på symbolene staten og pengene. — Er ikke finanskrisen overalt den samme? — Eller hvor passer ikke Nietzsches ord:

«Der Mensch hat einen unabsehbaren Hang sich täuschen zu lassen». (Oversatt: Mennesket har en ubeseierlig tilbøyelighet til å bedra seg selv). — Eller for å citere meesteren i dybdepsykologi, Kristus: Tilgi all menneske på forhånd, før de er sig ikke selv bevisst hva de gjør.

Er det kanskje anderledes i Berlin enn det var i Jerusalem?

Jeg elsker Tyskland og tyskerne. «Seid Umschlägen Millioner». Mitt hjerte og mine følelser er med dem. Men min forstand står stille. Og dette sa jeg til dem. Jeg ønsket ikke å velkje opsigts, eller å skape tvil eller forstyrrelse i den nasjonal-socialistiske idyll, hvorfor jeg hurtig oppgav å utrette noe der nede nu, og pakket min kuffert etter 4 ukers forlop og reiste hjem.

(Fortsettes.)

Hvad vi her i norden kan lære av tilstanden i Tyskland.

Tanker og reiseinntrykk fra en 4 ukers ferietur i Berlin.

av B. Dybwad Brochmann.

II. Hvorfor er ikke tyskernes befrielse et spørsmål om blod og jord?

Den kulturkrise som har rammet hele den moderne verden, og hvori Tyskland også har spillet en fremtredende rolle og derfor kanskje bærer sin tungte del av ansvar, er i sitt underste vesen en «fantasi».

I virkeligheten er det overflod av alle ting, men i menneskernes fantasi er det «dårlige tider». — I virkeligheten venter alle raser og alle kulturfolk på en effektiv løsning av pengevanskligetheten, stigdig som alle raser og nasjonær-havgengig av sitt blod — han henger sig fast i de samme folketeller og snarer.*

Kan nasjonal-socialistene løse «Sfinxens gáte», så kan de befri verden, men dersom de ikke kan løse gáten, så taper de sitt høie spill på tross av all slags idealisme, fedrelandssinn, håp, offervilje, kunstgrep, frekkhet og propaganda.

— Men dersom alle jordens kulturfolk har hengt sig op på de samme «problemer», så viser jo nettop dette at befrielsen ikke er et spørsmål om blod og jord («Blut und Boden»), men et spørsmål om evne og vilje til selvorientering og selvkontroll, nyorientering og objektiv innsikt. — Der er intet i veien for at 10 eller 20 forskjellige slags fluer, myll og andre insekter kan sværme og surre omkring det ene lampelys i det samme hus.

— Kan alle brenne sig op. Det var da også et for alle sorter insekter felles trekk, dette at de manglet den psykiske selvkontroll likeoverfor lampelyset.

Vi ser det også på verdenskonferene. Tyskerne og jøder, amerikanere og franskmenner, englendere og skandinaver, mongoler og slaver, — kort sagt alle kulturfolk, henger sig op på de samme psykiske forhold, nemlig de som består mellom menneskene selv med sin skapende (ubeviste) fantasi på den ene side og symbolene, penge, på den annen side.

Se hosstående bilde, som er typisk tysk fantasi.

* Når folk spør om grunnen til at Bibelen er blitt en internasjonal bok og i motsetning til alle andre bøker i verden er utkommet på mere enn 150 forskjellige sprog, så er den dype årsak hertil den, at Bibelen omhandler nettop disse «menneskelige feittagelser» eller fallgruber, som unansett blod og rase er og blir, og alltid har vært karakteristisk for hele arten menneske (Homo Sapiens). *I de ting, hvor mennesket adskiller seg fra dyret gir*.

„Sig til disse stener, at de giver brød“.



«Spare er det samme som å så».

Man ser tydelig av dette bildet, at Deutsche Bank er falt i fristelse, og intet tyder på at Hitler og Dr. Goebbels eier den sjeldelige selvkontroll som kunde ha befriid Tyskland uten å ha organisert hat overfor jødene.

Hakekorset er ikke symbolet på befrielsen, men Jesu Kristi kors er symbolet på freden og befrielsen. Der er altså minst 4 haker for meget på nasjonal-socialistenes symbol. — En liten «hake» kunde man vel ha fjernet. Men 4 store «hakers» er for meget.

Intet folk har hatt større ånder og i sin tid viest bedre beskjed om sjelelig og åndsliv enn tyskerne, men intet folk i verden utviser i slikeblikket en mere naiv og hjelpe-løs innstilling til begrepet penger enn nettop Hitlers Tyskland. Alt sant åndsliv fortrenget. — Socialisme vil nemlig i praksis si det samme som Dumheten og enfoldigheten ophøvet til guddom. «Heil Hitler» betyr i virkeligheten: «Leve enfoldigheten».

De tyske nasjonal-socialister er for en stor del meget elskverdige, fine og såkalte «dannede» mennesker.

Når et arbeidsamt folk på 65 millioner finner sig i å ernære en hærskare av offentlige funksjonærer, så skulde det bare mangle at disse ikke til sist tilegnet sig såkalt «dannede». Men derfor kan de være dumme og enfoldige. Bare se på «overklassen» i Bergen og Oslo. Det mangler ikke på «finhet», «fromhet» og «dannelse», men uvidenheter og enfoldigheten drysser ut av den samme «overklasse» bare den lukker munnen op. —

I menneskernes kamp for tilværelsen er der et biologisk ubsigelig utvalg. — De enfoldige og dumme skal dø. Den etisk og intellektuelt sterke skal leve.

Om denne lov vet ennu Hitlers Tyskland intet. Hitler oppfatter

Hitler tror ennu som Bismarck og Karl Marx at «den sterkes rett» er et spørsmål om «Blut u. Eisen».

Det samme infantile (= barnslige) forhold, hvor Hitlers tilhengere og alle «socialdemokrater» i verden står i til penger, nettop dette samme barnslige forhold, kan vi som psykologer notere oss, hvad angår alle nasjonale og ikke nasjonale socialisters forhold til symboler staten, budgettene, institusjoner, organisasjoner o.s.v.

Også på dette viktige punkt har nettop nu igjen hele verden hengt sig op; talktet være proletarfilosofen. Det er bittert å si det, men det forekommer mig at Hitler og hans «Genossen» på dette viktige punkt er om mulig ennu mere naive og barnslige enn den øvrige verden.

I Tyskland har proletarfilosofen et særlig godt feste i folkets sjel, fordi Luther-kirken der mere enn i noget annet land har gjort staten og cherskerens og «føreren» til hellige og gudommelige forekomster og tilsynskomster. Statsheden-skap og proletarfilosofi er to ord som karakteriserer Tysklands åndsliv idag mere enn nogensinne.

Før helvedes blodtørst er den ene «rase-flue» like god som den annen. Hovedsaken er at blodet er

ter inne i dem selv. For ellers kan jo helvede intet utrette. Helvede kan ingen fluer hente, dersom ikke fluenne kommer i kraft av villedte følelser og tanker. Derfor må staten ha store skole- og kirkebudgetter og såkalte «kulturbudgetter», for å lære folket fra ungdommen op til å surre med sine økonomiske, patriotiske, sociale, religiøse og politiske drifter.*

Før at insektene skal komme av sig selv og brenne sig op, behøver Belzebul bare et fremmed hus og et kunstig lampelys (et «kunnskaps tre»), så kommer insektene av sig selv og skaper selv det «evige», sig selv alltid selvfornyanede «ghohete helvede».

Det moderne helvede her hjemme trenger stadig flere prester og stadig mere videnskap. Prestene lærer folket å gi sig sine følelser i vold, og videnskapen lærer dem å ha sin opmerksomhet mest rettet på blodet, jorden og det stofflige, ti jo mere de er optatt med det stofflige, des mindre ser de det psykiske sansebedrag, og des viliggjør ofrer de sig og sitt til det evige helvede. På denne måte sikrer helvede sig at fluenne fanges både via følelsen og via forstanden.

Den som har sans for det jordiske og «creale», han betrakter blodet, rasespørsmålet og jødernes pengemakt. — På denne måte sikrer helvede sig at alt verden går i fellene. «Ingen skal frelses om det var mulig». —

Der er i samhet meget å lære av utviklingen nettopp nu for enhver som vil se og som kan høre.

Av alt det foregående ser vi alt-så at nasjonal-socialistene ikke klarer å befri Tyskland — og hvorfor? Like bare fordi statsocialismen i sig selv er utopi og videnskabelig sett unatur og en «religiøs institusjonskultus», men fordi spørsmålet om folkets befrielse er et spørsmål om å se og kjenne det ubevist og underbevisste driftsliv. Å befri Tyskland (og den øvrige verden) er et spørsmål om sjæleforskning og ikke om rasebiologi.

«Glauben Sie», sa en av de enfoldige rasebiologer i Berlin i fremskutt stilling til mig: «Germania hat so viel Blut verloren wir haben kein Tropfen mehr abzugeben».

Jeg svarte: «Es that mir leid, es wird aber noch sehr viel Blut abgegeben werden müssen, und zwar weil Sie im Deutschland nichts von Psychologie und Selbstkontroll wissen wollen.»**

*) Nettopp nu i disse dager leser vi i Hitlers avisar, at der er truffet en sådan ordning med kirken i Tyskland, at det for ettertiden er forbudt ved lov for prestene å tale om epolitikk. Kirkene skal for ettertiden holde sig til religionen, eller riket etter døden.

Den gang kirken ubetingt talte keiserens penge- og maktpolitikk, var kirken en nytlig satans tjener. Men nu har den utført sin satans gjerning, og nu skal den Julie sin munne. «Der Mohr hat seinen Dienst gethan — der Mohr kan gehen». — — —

**) Oversettelse: — «Vil Du tro at Germania nu har mistet så meget blod at vi ikke har en eneste dråpe å undvare?»

Jeg: — «Det gjør mig ondt å si det, men der vil fremdeles bli avgitt en dråpe.»

Hva skal man som Kristus til henger gjøre, når verden ikke ønsker samheten om sig selv? Man skal ryste støvet av sine fotter og dra til et annet land.

— Neste gang reiser jeg til Russland for å studere folkets ledernes mentale tilstand, ti en enn mitt hjerte slår for Tyskland og for det tyske folk, som jeg sett etter uhyre høit, så anser jeg at ganske håpløst å gjøre dem begripelig at jeg vil dem vel. Jeg blir allerede nu i Tyskland oppfattet som «fiende». —

Hvis du vil se et folk på 65 millioner individer som har kostet alle sine åndelige stormenn over bord og gitt sig dørskapen i vollså reis til Berlin og se på Tysklands nærveldet. — Berlin av idag og socialdemokratiet i praktblomstring — «Alle Farben gennemlyste» — det blir ikke på framseite fra Quedlinburg.

Dersom du vil studere masse-psykologi, massesugestion og gammel klassisk akademisk uvidenthet satt i system, så reis til Berlin. Kants kritikk av den rene formfelt er lagt på hyllen for lang tid. Selv kontroll og dypere innsikt er enten avskaffet eller utslettet til dørskaps forlystelse, liksom skjeggen på gaten.

Hvis du vil se legenden om Samson som blev satt til å trekke kvernen for filisterne, fordi han hadde gitt etter for sine ukontrollerte følelser og drifter, så reis til Berlin og se verdens sterkeste nasjon, som trelles under dører.

Systemet bærer navn av nasjonal-socialisme. Det bærer høy symbol på armen, og det praktiske og tåles med «den empiriske videnskap» godkjennelse i lommene. Hvis nogen spør om religion, svarer man at det er «christendom».

Men glem ikke å be til Gud om at Samsons lokker snart må volte ut, for at kraften kan vende tilbake, og for at Samson kan blist sterkt nok til å knekke tempelet sører, så tempelet kan ramle ned og begrave det 20de århundres akademiske yngel.

«Germania! Ser du enda ikke den endeløse likhauge og grushau som proletarfilosofien har skapt? Eller ligner kanskje ikke hele Vest-Europa et stort galehus med de germanske volkhistorie og vold videnskap som midtpunkt? —

I vad vi her i norden kan lære av tilstanden i Tyskland.

Tanker og reiseinntrykk fra en 4 ukers ferietur i Berlin.

av B. Dybwad Brochmann.

III.

er makter ikke å gjennomføre i kulturfornyelse — for han ser videre på dårlig videnskap og falsk kristendom.

de to foregående artikler har søkt å vise dette blads lesefolk kjemper med og mot krefter de ikke kjenner. Viljen og ingen er god nok, men evnen ikke ikke til, fordi Hitler ikke ikke heller sett makter å løse svært mange ganger. Hitler spiller på sesuggestjonens strenger og likter sig og sine til å løse det økonomiske og finansielle problem, men gjer selv den dyptre innsikt, er forutsetningen — og alttil være forutsetningen — for en aktiv og virkelig løsning av de aktuelle livsgåter.

det gamle egyptiske gudesagen om at du er min gâte,» finnen som et uhøye ved allvei. «Kan du løse min gâte,» finnen, «så er du fri og pasen åpen, men hvis ikke, så forer jeg dig». —

är kulturredskapet sfinx sier: — du satte og begripe finanssmålet — forstår du det gatetalle med menneskenes økonomiske

Før vi nu går videre i våre betraktninger over Tyskland av idag, vil vi ganske kort kaste et streeblikk baktever i det tyske folks kulturhistorie.

Der raset engang en mektig

liv og livsdrifter helt til bunns, så er veien øpex for dig, men hvis ikke, så går du og ditt verk under uansett blod, jord, klima, rase og årstider.

Men det er mig aldeles ubegriplig at noe alvorlig tenkende menneske med objektiv innsikt kan mene at Hitler og Dr. Goebbels begriper noe av det hele. — Hvis de nendlig virkelig forstod de springende ting i nutidens kulturskrisje, så vilde de med alle midler åpne for objektiv nyorientering og etterlyse all verdens skarpeste innsikt. Den som bygger på samme har det så godt i denne henseende. — Men Hitler og Dr. Goebbels lukker hermetisk igjen og trekker sine «allegardåner» ned og forlanger endog at hele den ovriga verden blindt skal la sig dupere av undermålerne i Berlin. —

Av dette er meget å kere! — Men la oss ikke gjøre tyskernes feiltri til igjen hos oss i Norden.

Man skulle nu tenke seg, at Heinrich Heine var blitt hyllet som Tysklands seierherre. — Man skulle tro at «den empiriske videnskap» nu endelig «ikk i sig selv og erkjente at man ikke hadde fått «erfaring» for at Heinrich Heine hadde sett riktig, og at Bismarck hadde tatt feil, og at den banale «kvæsi-videnskapelige» Hækelske Darwinisme hadde kostet Tyskland usforholksmessig store tap, ofte og lidelser.

De tyske småstaters fortvilte kamp mot Berliner-galskapen, den prisiske centralisme, burde jo nu endelig ha fått en chans til å bli forstått, og videnskapen skulle for alle tider slå fast hvor livsfjern og biologisk forkastelig den politiske centralisme og voldsorganisasjon egentlig er.

Men det er ganske fåfengt å forklare denne slags erkjennelser resp. «opdagelser» av vår tids videnskap, for denne videnskap regner som bekjent ikke med «sjeldelig determinisme», og er sig i det hele tatt ennu ikke psykisk og massepsykologisk «naturlovemessighet» bevisst.

Vår tids erfaringsvidenskap er sådan innstillet likeoverfor sig selv at den vanskelig kan gjøre virkelige erfaringer, ti så lenge der ikke kan påvises «økonomiske» og «sociale» og «religiøse» kjertler i mennesket, liksom kjønnkjertler og andre slags kjertler, så benekter videnskapen av dag menneskenes økonomiske, sociale og religiøse sasser, drifter og lidenskaper, som «virkelig eksisterende», skapende og skjebnebestemmende «naturkrefters». —

Folkets selvpholdelsesdrifter («den økonomiske sjeldrift») kan ikke filmes, veies eller måles, ergo eksisterer denne drift ikke, og fanden får fritt spillerum, og alle demagoger får fritt slag. — I kirken og i pressen taler man riktig om «egoismen», hvilket nærmest bare vil si at menneskets selvpholdelsesdrift bare er en beklagelig mangel ved mennesket. —

Ergo tar man ikke denne selvvirkssomme skaperkraft i bruk til det felles beste. Man fornekter og fortrenger denne drift og gjør den pervers, og for så å kunne forklare «videnskapelig» hvordan det da egentlig går til at verden allikevel hver dag gjor store tekniske og fysiske fremskritt, så sier man bare, at dette skyldes pengekapi-

talens livgivende og skapende evne! Sic! —

Felles for alle mammodynkerne i verdenshistorien er dette trekk, at de ubevisst fornekte og mtenkeliggjør menneskets egen ibende selvvirksomhet og ubevisst overfører den skapende energi til pengar og regnskapsmidlene, — så ikke mennesket selv, men pengene, blir det centrale og verdifulle! — På denne illusion er mange store kulturstater fallt sammen!

For å holde dette uhyre eventyrgående, trenges hundrevis og tusenvis av millioner kroner til lønn til prester og lærere, som opdrar massene i den rette tro. —

Den skapende gud inne i mennesket fornekes med alle de kunster og krumsping — med alt det sofisteri og klassiske nonsens som med et eneste ord kalles for teologi, hvilket betyr «Djævelens mening om Gud og mennesker». — Jfr. Kristus: Vokt eder for de skriftdikte, som lukker Guds rike for menneske uten selv å komme der inn. Kristus var sig fullt bevisst hvad og hvem han talte om.

Den som vil følge det tyske folks kulturredskap fra og med Luther og frem til våre dagers Tyskland, vil se hvorledes kristkirken litt etter litt er blitt en lydig lejet tjenerinne under pengemakt og statsmakt, og hvorledes kirken litt etter litt har tapt sin åndskraft og slagkraft i alle avgjørende debatter og konflikter mellom verdensfantasiene og fylkesesbetoningen på den ene side og sannhetens hellige ånd på den annen side.

Opp da så endelig videnskapen — den gudsforlatte og åndsforsatte videnskap — litt etter litt har innatt kirkene plass m. h. t. å gi folket dets livstre og livsimpulser, så er der intet uforsklig eller unaturlig i den omstendigheten, at Tyskland — og forsvarig hele den moderne kulturverden — kjsrer med åpne armer rett inn i satanismens favn. —

Når Hitler nu har satt kirken utenfor all politikk og ved lov forbudt prestene å tale om «politikk» (= «samfunnsliggender»), så minner han meget om Bismarck, som i 1870 sa til den katolske biskop Kettler: «I riket der opper hos Gud skal da og Gud få lov å styre, men i riket av denne verden skal staten føre regimentet». —

Hillers stilling til kirken og religionen er av nøyaktig samme åndskvalitet som russernes, som gjør religionen en til museumsligender — og nekter de religiøse enhver politisk innflydelse.

Det hedske statssamfund i Russland er hvad åndskvalitet angår nøyaktig det samme som i Rom og i Berlin, men den uvide og tankelese masse oppfatter det som om der var stor forskjell.

Det kunde ligge nærlig å si som så: Når teologien er Djævelens mening om Gud og mennesker, så må Hitler og Stalin og Mussolini være på rett vei, når de stenger kirken inne — imenfor sine egne murer — og nekter den å leve innflydelse i «riket av denne verden». — Og nettopp dette samme vil skje i Norge, hvis det borgerlige og sosialdemokratiske statsrådskap også i vårt land går av med den andelige seir.

Men ulykken er at Bibelen og Kristus kastes utenfor sammen med teologien. For teologiens skyld bespottet Kristi navn, og fordi kirkesamfundene er skeiet ut og blitt til åndelige skjøger, derfor forkastes Bibelen som noget avleggs og overleveret, og derfor forkastes også kristendommen som «liket i lasten».

Gud i himmelen vet at all teologi er hjernehinn! Bibelen forteller selv hvordan det vil og nødvendigvis må gå med alle kirker og religiøse organisasjoner og med all teologi. — Men derfor er ikke Bibelen avleggs! Og der finnes intet annet frelsende navn under himmelen enn Kristus — som lærte oss den sannhet om oss selv og om

samfundslivet som Hitler og hans svener ikke begriper eller fatter.

For alle som vil høre noe positivt, er der alltså mest nyttig å lære øga av nazistenes åndskvalitet til kirken og Bibelen. — Det er nyttig for oss Norges folk å høre av de fremmede nasjoners misgrep og ulykker.

Det som skjer i Tyskland vil forhåpentlig få både videnskapen og kirken til åpent å matte erkjenne sin åndsbankerott. Det er det videnskapelige og teologiske nonsens som Hitler bygger på, som bærer skylden for hans uhyrlige misgrep. Det er alene en sådan erkjennelse verden ventet på.

(Sluttet.)

Hvad vi her i norden kan lære av tilstanden i Tyskland.

Tanker og reiseinntrykk fra en 4 ukers ferietur i Berlin.

Utdrag fra en reisebok av B. Dybwad Brochmann.

IV.

Anslutende bemerkninger.

Når man tar i betraktning at den tyske nasjon sannsynligvis er den mest handikraftige og dyktige nasjon som finnes, så er det klart at alt hvad tyskerne foretar sig, det gjør de grundig og rasjonslt. Denne regel gjelder ganske uavhengig derav, om det er galsskap eller klokskap, uvidenhet eller innsikt som ligger til grunn.

Tyskerne er dyktige i organisasjon, rasker i sitt tempo, presis i sitt arbeide og utpreget anlagt og innstillet for disiplin. Som følge herav er også nasjonal-socialismen godt organisert, hurtig i sine bevegelser, likesom kursen mot tvangsestatens helvede er presis utregnet.

Til helvede går det punktlig og nøiaktig og med mognysterdig disiplin. Men det er ikke usannsynlig at nettop denne hurtige «rasionelle», realisasjon av misforstått livsorientering, av falsk videnskap og karikatur av kristendom også hurtig vil åpne verdens øine for

videnskapens og kirkenes upålitelighet.

I såfall kan verden frelses. Før verden ser sin egen jammer og blir sig galsskapen så bevisst at verden reagerer riktig, kan verden ikke frelses. Og det står skrevet: «Dersom tiden ikke blev forkortet» (d. v. s. galsskapen utført i stadig hurtigere tempo) «så skulle ingen bli frelst om det var mulig.» For, som bekjent, verden er treg i opfatningsevne. «Perceptionssansen» er lite utviklet ennog lite bevisst tatt i bruk. — Når menneskets øyne til å percipere, (= oppfatte og fornemme) blir likevel utviklet som f. eks. evnen til telle, regne, måle og foreta matematisk beregninger, så er verden frelst og helvede får ingen makt mere.

Besynderlige tyskere! Besynderlige vesteuropæere! Dere kan beregne fjernre kloders gang, kurver, baner og hastigheter med en presisjon, så klodene selv intet annet har å gjøre enn å bekrefte

riktigheten av edens beregninger. Men likeoverfor dere selv er dere mere uvident enn både dyret og planten. Din egen fantasi og følelse greier du menneskelarn ennu ikke å mestre.

Du måler og gransker de største dybder i de svære oceaner, men din egen sjels dybde tør du ikke se inn i. Du har «vaervarsler» og du overvåker noe hvor det meteorologiske «lavtrykksenter» og «høytrykksenter» befinner seg, men når det gjelder ditt eget samfunds åndelige barometer, så moren det dig å lese barometeret i omverden orden, idet du ophøjer de laveststående til vismenn og dine professorer saboterer du ennu som for tunerer av år siden. Ja, du fornekkter endog åndslivets trykksforhold som virkelighet for selv å slippe ditt ansvar. Vilde det da egentlig være ønskelig og biologisk riktig, dersom livet som er Gud gav deg medhold i din fornekkelse av din egen guddommelige intelligens og gikk med på å oppgi videnskapelig og religiøs dårskap til visdom?

Er det ikke bedre at også vår tids kulturstater bukker under og at blodet tappes ut av hele generasjoner, fremfor at den idé skulde vinne tiltro hos våre barn at dumheten hadde samme rett som innsikten, og at tankeskheten skulde være likeså livsberettiget som den vækne evne til å jagta og til å percipere.

Mitt hjerte er med i alt som er menneskelig og derfor også med tyskerne som kjemper og lider på veien mot høiere bevissthet. Men derfor ønsker jeg allikevel ikke at Hitler og Mussolini og Stahlin skal seire — for jeg vil ikke ønske og tro at en verden skal kunne bestå som bygger på løgn og ukontrollert fantasi og på grunnløse sympatier og antipatier, og misforstått, irrasjonell livskunst.

Give Gud, at helvede snart må få hente sitt, for at det som er av sannheten kan gå av med seirene.

Kan vi bygge flyvemaskiner av mange tons vekt som kan holde sig opp i luften, så må vi også kunne skape samfund som svarer til hensikten. — Kan vi utgranske all natur i det store univers og erkjenne vår levende samhörighet med alt det universale, så må vi også kunne stoppe munnen på all verdens dårer for at også samfunnet og samfundslivet kan underlegges den universale sammenheng.

Komme ditt rike,
skje din vilje —
som i himlene
så og på jorden.

Derfor ned med Hitler, Mussolini og Stahlin! Ned med dørene. Ned med våre fedres villfarende videnskap og kirke! Ned med treldommens og tvangseorganisasjonens barn. Frem med innsikten og den nye samme livsorientering.

Frem med branchestyret og selvstyret og det personlige ansvaret! Løve arbeidsdelingen og spesialiseringen. Ned med alle diktatorer og frem med det frie, målbavisste folkestyre. Ned med den subjektive forvirring som splitter, frem med den objektive orienteringen som samler.

Frem med kritikken og selvkontrollen, og ned med den dummes ukontrollerte følelsen og fornemmelser.

Frem med alt som kan gjøre det menneskelige samfund like så rationelt som det av Gud skapte univers!

Sandelig — vi tilhører helheten, likesom helheten tilhører oss.

Hvis jeg skulle få noget med norsk politikk å bestille, så ville jeg med alle midler forhindre at vårt folk fremdeles skal la sig dupper av Rom, Berlin og Moskva. — Jeg vilde handle med Tyskland som før og ikke blande mig i dette folks anliggender uten at jeg blei spurtt eller anmodet derom. — Jeg vilde se med rolig skepsis på det tyske folks uhyre velmente anstrengelser, men på samme tid vilde dette ikke forhindre mig fra å se på Hitler og hans svenner, som man ser på berusete menn i et glass.

Hallo Be-